

รายงานผลการดำเนินงานด้านสุขภาพสัตว์ ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เดือน พฤศจิกายน 2563

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

1. การตรวจวินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์

ระหว่างวันที่ 21 ตุลาคม 2563 ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2563 ศวพ. ภาคเหนือตอนล่าง รับตัวอย่างซากแพะจากค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จ. พิษณุโลก จำนวน 1 ตัวอย่างและค่ายพ่อขุนผาเมือง จ. เพชรบูรณ์ จำนวน 1 ตัวอย่าง ผลการผ่าซากพบปอดมีเลือดคั่งทั้ง 2 ตัวอย่าง (ภาพที่ 1 และ 2) ผลการตรวจทางแบคทีเรียและเชื้อราวิทยา ไม่พบเชื้อก่อโรค (ตารางที่ 1)

2. การดำเนินการด้านตรวจสุขภาพสัตว์ ของคณะทำงานดูแลด้านสุขภาพสัตว์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามคำสั่ง ศวพ. ภาคเหนือตอนล่างที่ 52/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานดูแลด้านสุขภาพสัตว์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่ 28 ตุลาคม 2563 น.สพ. ดิสมรณ อรรถาเวช และ สพ.ญ. รอยพิมพ์ มะพงษ์เพ็ง ติดตามการรักษาแพะป่วยด้วยอาการผิวหนังเป็นแผล จำนวน 3 ตัว ทำการขูดผิวหนัง (skin scraping) เพื่อตรวจหาตัวไร้เรื้อน *Demodex* spp. ผลการตรวจ ไม่พบตัวไร้เรื้อน จึงให้ยา Ivermectin รักษาต่อเนื่อง ซึ่งผลการรักษาแพะมีอาการดีขึ้น

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2563 น.สพ. สืบชาติ สัจจวาทิต และ สพ.ญ. พรทิพย์ วิสุทธิคุณาธาร ดำเนินการตรวจเย็บและตรวจรักษาแพะป่วยด้วยอาการระบบทางเดินหายใจ มีไข้ และกินหญ้าลดลง จำนวน 2 ตัว ทำการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะตามผลการทดสอบความไวของเชื้อแบคทีเรียที่ตรวจพบในฟาร์ม (ตารางที่ 2) ผลการรักษาแพะมีอาการดีขึ้น 1 ตัว และอีก 1 ตัว (หมายเลข BKF 28/62) ยังคงต้องติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 สพ.ญ. พรทิพย์ วิสุทธิคุณาธาร และ สพ.ญ. รอยพิมพ์ มะพงษ์เพ็ง ติดตามการรักษาแพะป่วยด้วยอาการระบบทางเดินหายใจ หมายเลข BKF 28/62 พบว่าแพะมีอาการคงที่ นอกจากนี้มีแพะป่วยใหม่ด้วยอาการระบบทางเดินหายใจร่วมกับทางเดินอาหาร จำนวน 1 ตัว

วันที่ 18 ตุลาคม 2563 น.สพ. สืบชาติ สัจจวาทิต และ สพ.ญ. รอยพิมพ์ มะพงษ์เพ็ง ติดตามการรักษาแพะป่วยด้วยอาการระบบทางเดินหายใจ หมายเลข BKF 28/62 พบว่าแพะมีอาการคงที่ และมีแพะป่วยใหม่ด้วยอาการระบบทางเดินหายใจ จำนวน 1 ตัว

ในเดือนตุลาคม ถึง พฤศจิกายน เป็นช่วงปลายฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาว สภาพอากาศค่อนข้างแปรปรวน ประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเก็บเกี่ยวข้าวจึงมีแมลงรบกวนค่อนข้างมาก ทำให้มีจำนวนสัตว์ป่วยเพิ่มมากขึ้น ในการจัดการด้านสุขภาพสัตว์จำเป็นต้องดูแลอาหารสัตว์ให้เพียงพอ ถ่ายพยาธิตามโปรแกรมที่กำหนด และจัดการโรงเรือนเพื่อป้องกันลมโกรกและแมลงรบกวน

ตารางที่ 1 ตัวอย่างจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งตรวจเพื่อการชันสูตรโรคสัตว์ ระหว่างวันที่ 21 ตุลาคม 2563 ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2563

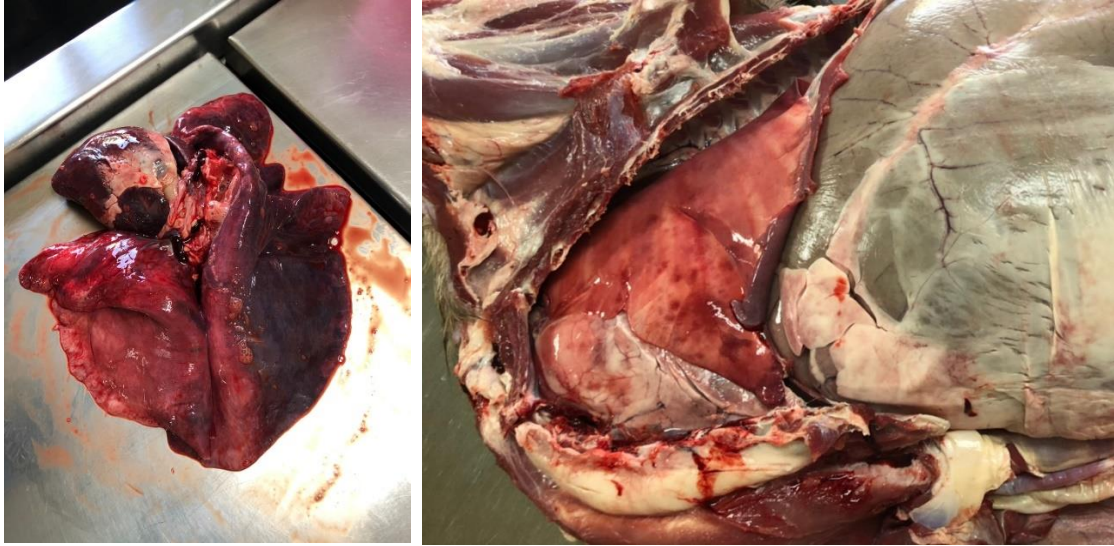
เจ้าของ	ชนิดสัตว์	ชนิดตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	ผลการตรวจ
ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ	แพะ	ซาก	1	พบ ปอดมีเลือดคั่ง ไม่พบ เชื้อก่อโรค
ค่ายพ่อขุนผาเมือง	แพะ	ซาก	1	พบ ปอดมีเลือดคั่งและมีจุดเลือดออก ไม่พบ เชื้อก่อโรค

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความไวของเชื้อแบคทีเรีย *Mannheimia haemolytica* ต่อยาปฏิชีวนะ
 S (sensitive) หมายถึง ยาที่ใช้ได้ผลดี
 I (intermediate) หมายถึง ยาที่ใช้ได้ผลปานกลาง
 R (resistant) หมายถึง ยาที่ใช้ไม่ได้ผล

ยาปฏิชีวนะ	ผลการทดสอบ	หมายเหตุ
Amoxicillin clavulanic acid	R	
Ampicillin	R	
Ceftiofur	S	
Doxycycline	R	
Enrofloxacin	S	
Erythromycin	R	
Penicillin G	S	
Sulfamethoxazole/trimethoprim	S	

ภาพที่ 1 ปอดแพะ หมายเลข SBF 1081 จากโครงการเลี้ยงแพะพระราชทานฯ ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จ. พิษณุโลก

ภาพที่ 2 ปอดแพะ จากศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่ายพ่อขุนผาเมือง จ. เพชรบูรณ์